

5RE301 Regionální analýza

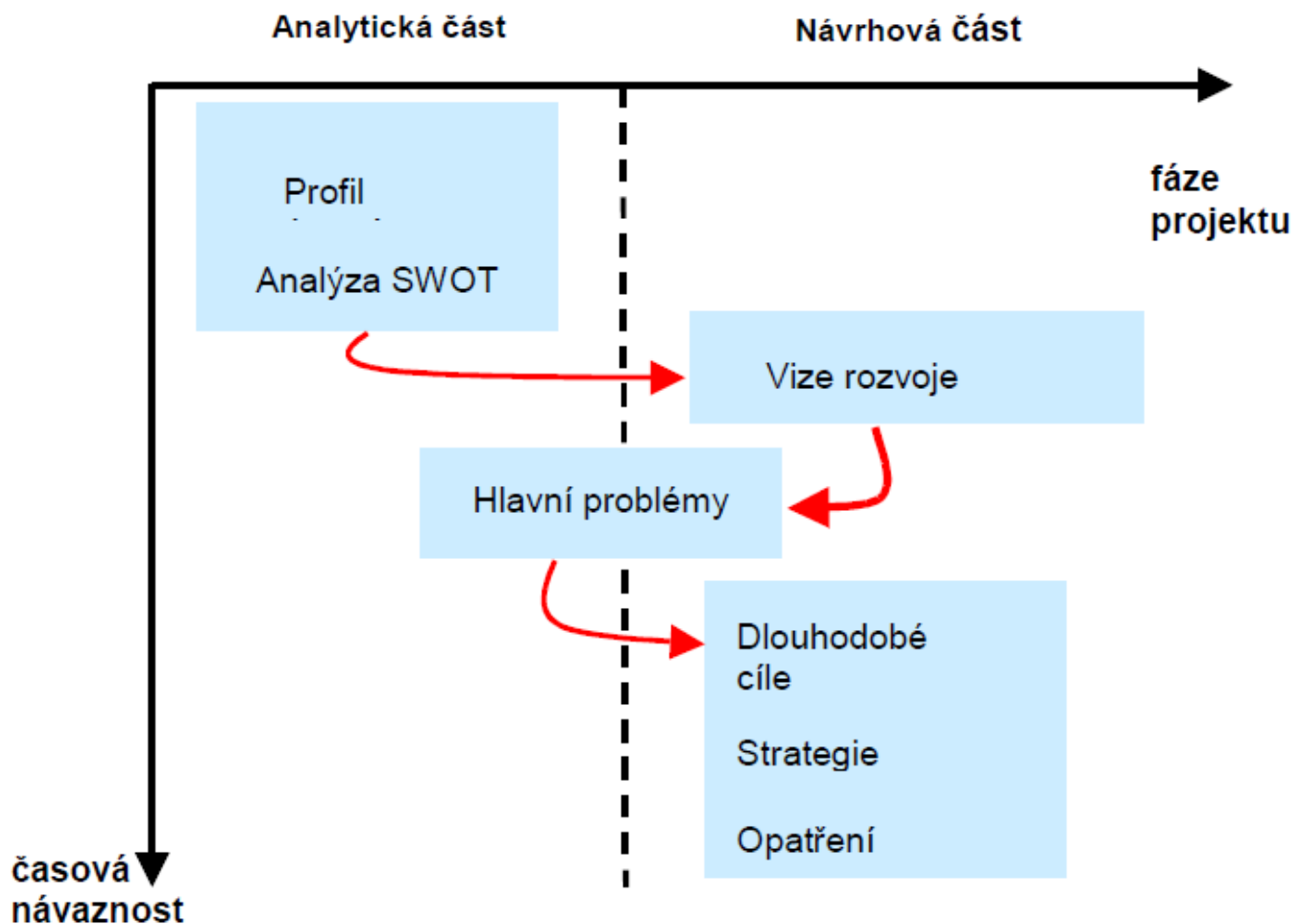
Strategie lokálního rozvoje – strategická část, priority, opatření, implementační část

Ing. Hana Černá Silovská, Ph.D.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Přechod mezi analytickou a strategickou (návrhovou) částí

Strategická část

Na základě shrnutí výsledku analýz nabízí variantní řešení dalšího rozvoje a konkrétní nástroje a kroky, jak dosáhnout stanovených cílů.

- Přejechod mezi klasifikací problému a strategií
- Základní rámec pro směřování dalšího rozvoje – obecné představy
- Možno formulovat zcela obecně nebo rozdělit na dílčí vize dle různých směrů rozvoje
- Obecná formulace konečného stavu
- Vhodné využít např. metodu BSC

„Mikroregion Moštěnka v roce 2012 efektivně využívá svého ekonomického potenciálu, dbá přitom na kvalitní životního prostředí a plnohodnotný život svých obyvatel. Je atraktivním územním celkem založeným na partnerské spolupráci mezi obcemi, podnikateli a spolky. Je dobře dopravně i informačně propojen se svým okolím a tvoří plnohodnotnou součást Olomouckého kraje.“

Vize - příklady

„Region navazující na bohaté přírodní, kulturní a historické dědictví, využívající vlastní turistický potenciál, se širokou nabídkou služeb pro rekreaci návštěvníků a odpočinek místních obyvatel.“

„Region s rozvinutou infrastrukturou, zajišťující základní životní potřeby obyvatel a podnikatelů i v malých obcích, chrání své pestré přírodní bohatství, kulturní a historické památky a klidné venkovské prostředí.“

„Region s dostatkem pracovních příležitostí, podporující malé a střední podnikání, trvale udržitelné hospodaření v zemědělství, lesnictví a rybářství, zaměřený na využívání obnovitelných zdrojů energie.“

„Region podporující zdravý a kvalitní život všech obyvatel, spokojené bydlení zejména mladých rodin s dětmi, dostupné zdravotní a sociální služby i pro seniory, rozvoj vzdělanosti, školství, kultury a sportu.“

„Region zapojený do organizačních struktur kraje, státu a sjednocené Evropy.“

Vize - příklady

(Mikroregion Litovelsko ve Strategii rozvoje na období 2007-2013):

Mikroregion je místem, kde se cítíme doma a kde jsou zajištěny základní životní podmínky. Snažíme se o udržení a návrat mladých lidí na vesnici a o důstojný i aktivní život seniorů. Podporujeme kvalitní sociální a zdravotní služby i rozvoj školství, dále zlepšování podmínek pro podnikání a zemědělství šetrné ke krajině. Litovelsko je region s vysokým turistickým potenciálem a kvalitní infrastrukturou cestovního ruchu. Spolupracujeme s jednotlivými obcemi, podnikateli a NNO na svém rozvoji a využíváme zkušeností ostatních regionů v ČR i v zahraničí.

(MAS Moravská cesta ve strategii „Hanáci ke zdraví a prosperitě, 2007):

Moravská cesta je region s vysokým turistickým potenciálem a kvalitní infrastrukturou cestovního ruchu, sítí cyklotras a cyklostezek a obnovených historických památek. Spolupracujeme s jednotlivými obcemi, podnikateli a neziskovými organizacemi na svém rozvoji a využíváme zkušeností ostatních regionů v ČR i v zahraničí.

Region je místem, kde se cítíme doma a kde jsou zajištěny základní životní podmínky a služby, opravené komunikace a další infrastruktura. V obcích je kvalitní zázemí pro činnost místních spolků, které nabízejí kulturní, sportovní a společenské akce, přehlídky a festivaly pro celý region.

Snažíme se zlepšovat vzhled obcí i krajiny. Usilujeme o udržení a návrat mladých lidí na vesnici a o důstojný i aktivní život seniorů. Podporujeme kvalitní sociální a zdravotní služby i rozvoj školství ve vesnicích, které bude konkurenceschopné.

Region je místem s dobrými podmínkami pro podnikání, které respektuje životní prostředí a zemědělstvím šetrným ke krajině.

Strategie

- Je mnohem konkrétnější než vize
- Hlavní část práce, která na základě hl. problémů a vize rozvoje formuluje, jakého cílového stavu chceme uskutečněním dále navazujících kroků docílit
- Stanovuje úkoly, odpovídá na otázku, jaké cíle si v řešeném území klademe
- Globální cíl, specifické cíle- specifické cíle by měli být provázané a podporovat globální cíl

Oblasti

- Kompletně pokrývají celou problematiku regionu
- Většinou kopírují oblasti ze SWOT analýzy
- Oblasti jsou pro daný region specifické a prioritní (např. cestovní ruch, doprava atd.)
- Max. 6 oblastí na strategický plán

- Jedná se spíše o fakultativní, ne příliš často frekventovanou část programu

Priority

- Řešené problémy území se podle příslušnosti rozdělí do několika problémových oblastí, ve kterých byly identifikovány prioritní směry rozvoje území - tzv. priority.
- Jsou společné většině obcí ve vymezeném území
- Každá priorita je vymezena cíli, kterých má být realizací strategie dosaženo.

„Zkvalitnění dopravy a zajištění technické infrastruktury.“

„Podpora zemědělství a kvalitní životní prostředí“

Program rozvoje mikroregionu Mohelnicko

„Dostupnost a infrastruktura“

Program rozvoje JHK 2007 - 2013

Priority - příklady

MAS – Partnerství Moštěnka, strategie „My a svět“:

1. Rozvoj turistiky a služeb cestovního ruchu
2. Rozvoj života v obcích
3. Péče o krajinu a energetické zdroje
4. Podpora venkovského podnikání a zemědělství
5. Technická, dopravní a informační infrastruktura
6. Management rozvoje místního partnerství

MAS Moravská cesta:, strategie „Hanáci ke zdraví a prosperitě“ (listopad, 2007):

- 1.A) Budování zázemí pro rozvoj cestovního ruchu v regionu
- 1.B) Zlepšení občanské vybavenosti a obnova místních památek
- 2.A) Zkvalitňování životního prostředí v regionu
- 2.B) Úpravy veřejných prostranství a obnova zeleně v obcích
- 3.A) Rozvoj společenského života regionu
- 3.B) Rekonstrukce školských zařízení a sportovišť
- 4.A) Zlepšení dopravní a technické infrastruktury v regionu
- 4.B) Zlepšení vodohospodářské infrastruktury v obcích
- 5) Rozvoj podnikání a zemědělství v regionu

Cíle

- Každá priorita je vymezena cíli, kterých má být realizací strategie dosaženo.
- Cíle specifikují konečné stavy, kterých by mělo být dosaženo realizací strategie.
- Konkretizují obecnou prioritu do uchopitelného problému
- Navazují na „strom problémů“

Priorita: ***„Rozvoj cestovního ruchu“***

Cíl: ***„Zvýšit atraktivitu mikroregionu, vybudování turistické infrastruktury“***

PRIORITA 2 – „Podpora zemědělství a kvalitní životní prostředí“

Cíle priority:

„Realizací opatření obsažených v této prioritě bude dosaženo vytvoření a obnovení kvalitního životního prostředí, které bude příznivé jak pro obyvatele mikroregionu, tak pro jeho návštěvníky.

Je nutné vytvořit systém ekologické stability krajiny a snažit se minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na kvalitu životního prostředí. Navržené aktivity jsou proto zaměřeny také na podporu a rozvoj zemědělství v mikroregionu, které je zaměřeno především na ekologické způsobu hospodaření. Podpora speciálních metod by měla přispívat k udržitelnému rozvoji pomoci zemědělcům a majitelům lesu, zejména za účelem nutnosti zachovat přírodní bohatství a krajinu, chránit ji a zlepšovat místní přírodní zdroje. Z hlediska rozvoje mikroregionu jsou podporovány aktivity také v oblasti tradičního a sportovního rybářství, které se neobejdou bez nutných investic. V těchto oblastech hojně schází osvěta a propagace vhodných způsobu.“

Opatření

- Naplnění cílů je specifikováno opatřeními, které vedou k jejich naplnění.
- Obecné stanovení aktivit
- 2-5 opatření pro každou prioritu

- Jednotlivé dílčí záměry/projekty, které je třeba uskutečnit, aby byly řešeny problémy nebo využívány pozitivní aspekty území

Priorita – *Bezmotorová doprava*

Cíl priority

Mikroregion jako bezpečné místo pro chodce, v obcích s dostatkem chodníků, rekreačních cest pro pěší, cyklisty i koně s vhodným značením a zmapováním.

Opatření

- 1. Vybudování cyklotras / cyklostezek***
- 2. Vybudování cest pro koně***
- 3. Vybudování naučných cest pro pěší***
- 4. Vybudování chodníků ve všech částech Mikroregionu***
- 5. Zmapování bezbariérovosti v Mikroregionu***

Aktivity

- Každé opatření se skládá z dílčích aktivit, jejichž uskutečnění vede k realizaci opatření
- Uskutečnění jednotlivých aktivit zpravidla podléhá určité časové posloupnosti, která je specifikována výběrem jednotlivých aktivit do akčního plánu.
- Aktivity již mají být velmi konkrétní
- Priorita: **Venkovský prostor**
- Cíl: **Podpora diversifikace venkovské ekonomiky se zaměřením na využívání moderních forem zemědělství, rybářství a lesnictví se současným zachováním kvalit a hodnot tradic a krajiny**
- Opatření: **Kvalita života na venkově**
- Aktivity:
 - **Podpora diversifikace zemědělských činností**
 - **Podpora budování venkovské infrastruktury (ČOV, kanalizace) za účelem rozvoje MSP**
 - **Řešení odpadového hospodářství**
 - **Budování místních komunikací**

Opatření:

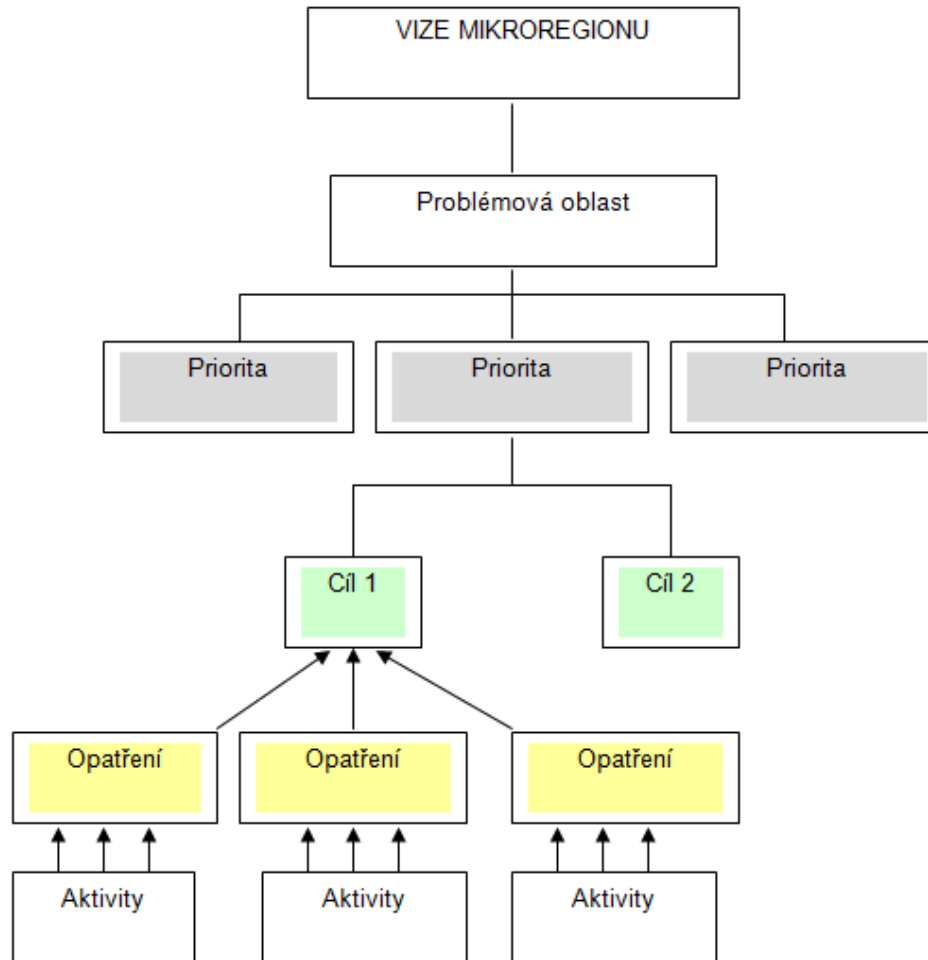
1.1. Rozvoj cykloturistiky, hipoturistiky a návazných služeb cestovního ruchu

Aktivity:

- 1.1.1. Zpracování kvalitního značení cyklotras, hiposteze a tras pěší turistiky
- 1.1.2. Vytvoření a instalace informačních tabulí u turistických tras
- 1.1.3. Zřízení odpočívadel pro turisty a osázení stojanů pro kola u turisticky exponovaných lokalit
- 1.1.4. Zajištění údržby cyklistických a jiných turistických cest
- 1.1.5. Podpora místních tradičních i nových akcí, které přispějí k zájmu turistů
- 1.1.6. Udržování a propagace kulturních tradic
- 1.1.7. Rozvoj nabídky drobných služeb pro turisty
- 1.1.8. Rozvoj doprovodných služeb agroturistiky
- 1.1.9. Mapování a vytvoření koňských tras s využitím pro hipoturistiku
- 1.1.10. Vytvoření informačních map s přehledem cyklistických tras a hiposteze
- 1.1.11. Prezentace možností místní turistiky na webu a v médiích
- 1.1.12. Vytvoření doprovodných balíčků cestovního ruchu - volný čas, sport

Zdroj: Šulák, 2014

Struktura strategické části

Implementační část

- Systém financování
- Organizační struktura
- Akční plán
- Harmonogram

Finanční rámec

- Cílem finančního rámce je omezit finanční riziko a zajistit efektivní hospodaření s disponibilními prostředky .
- Vychází se z aktuálních i výhledových finančních možností regionu/města/obce + platné legislativy z hlediska územních rozpočtů
- Zahrnuje analýzu vlastních i cizích zdrojů

Obsah finančního rámce

- Analýza finančních zdrojů řešeného území za období 3 – 5 let (přehled příjmů a výdajů, rozpočtový výhled, přehled realizovaných projektů)
- Současné finanční možnosti
- Přehled námětů na projekty
- Zajištění možností financování jednotlivých námětů na projekty
- Jiná doporučení

Zdroje financování

- Vlastní zdroje – prostředky z rozpočtu obce
- Cizí zdroje
 - Veřejné:
 - Programy EU
 - Státní rozpočet ČR
 - Regionální zdroje (krajské)
 - Soukromé:
 - Úvěry a jiné bankovní produkty
 - PPP

Akční plán

- Nejvíce konkrétní, velmi významný a velmi často absentující
- Jako součást strategie či jako samostatný dokument (také jako aktualizace strategie)
- „zásobník projektů“

<i>Číslo projektu:</i> 6.	<i>Název projektu:</i> Oprava a revitalizace návesní kaple.
<i>Cíl projektu:</i> Cílem je oprava kaple a realizace opatření proti vlhkosti.	
<i>Současný stav a zdůvodnění projektu:</i> Návesní kaple trpí vlhkostí a potřebuje opravu.	
<i>Termín realizace:</i> 2015	<i>Předpokládané náklady:</i> 400 000,- Kč

Vliv na životní prostředí a jeho řízení

- Existující vlivy
 - Očekávané vlivy
 - Řízení vlivů
-
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
 - SEA (Strategic Environmental Assessment)
 - EIA (Environmental Impact Assessment)

Dopady na životní prostředí - SEA

- Strategic Environmental Assessment = **Proces posuzování vlivů koncepcí** na životní prostředí a veřejné zdraví
- „koncepce“ v kontextu procesu SEA
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (ve znění novelizujících zákonů), z. č. 183/2006 Sb. O územním plánování a stavebním řádu
- Zvláštní úprava procesu SEA pro územní plány a ZÚR
- SEA pro:
 - Území jedné obce
 - Území větší než katastrální výměra jedné obce

Proces zhotovení SEA

- 1) Oznámení
- 2) Zjišťovací řízení
- 3) Vyhodnocení vlivů na ŽP a veřejné zdraví (tzv. „SEA dokumentace“)
- 4) Návrh koncepce a veřejné projednání
- 5) Stanovisko ke koncepci

Dopady na životní prostředí - EIA

- Environmental Impact Assessment = **Posuzování vlivů na životní prostředí**
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (ve znění novelizujících zákonů)
- Vlivy realizace záměru včetně vlivů jeho neprovedení
- Dopady na obyvatelstvo a vlivy na životní prostředí - živočichy, rostliny, ekosystémy, půdu, horniny, vodu, ovzduší, klima, krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek, kulturní památky, jejich vzájemné působení a souvislosti
- Posuzují se všechny fáze záměru – příprava, provádění, provozování, ukončení provozu a případná sanace či rekultivace

Proces zhotovení EIA

- 1) Oznámení
- 2) Zjišťovací řízení
- 3) Dokumentace
- 4) Posudek
- 5) Stanovisko

Vnější podmínky strategie

- Zapojení řešeného území ve struktuře osídlení ČR
- Postavení obce v rámci přirozených územních celků
- Vztah k vyšším územně administrativním celkům
- Globální socio-ekonomické trendy
- Významné události a rozhodnutí na národní a i nadnárodní úrovni

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Národohospodářská fakulta VŠE v Praze

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.